

تاریخچه تاسیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کردستان

تاریخ تاسیس: سال ۱۳۴۳

تاریخچه فعالیت‌های آموزشی

تاریخچه فعالیت‌های تحقیقاتی

• ادغام "مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی" و "مجتمع آموزش جهادکشاورزی" و تاسیس "مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کردستان"

۱۳۹۶

"مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کردستان" در بهار سال ۱۳۹۴ با ابلاغ معاونت محترم وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و در راستای سیاست کلان چابک‌سازی فعالیت‌های سازمانی، افزایش بهره‌وری و انسجام امور تحقیقاتی و آموزشی، و طی ادغام "مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان کردستان" و "مجتمع آموزش جهاد کشاورزی استان کردستان" ایجاد شد.

روسای مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی کردستان از سال ۱۳۹۴ تاکنون

دکتر بایزید یوسفی

۱۴۰۳-۱۴۰۱

دکتر محمدحسین سدری

۱۳۹۴-۱۴۰۱

دکتر محمد حسین سدری

۱۴۰۳ تا کنون

تاریخچه فعالیت‌های تحقیقاتی

نخستین واحد و هسته تحقیقاتی در بخش کشاورزی در استان کردستان در سال ۱۳۴۳ با عنوان "اداره اصلاح و تهیه نهال و بذر استان" در محل باغ کشاورزی گریزه، واقع در ۱۲ کیلومتری شهرستان سنندج شکل گرفت. در سال ۱۳۴۸ اولین اداره تحقیقاتی در زمینه علوم خاک و آب با نام "اداره خاک‌شناسی" ایجاد شد. با توجه به مطالعات گیاه‌شناسی و اکولوژیکی انجام شده در کشور، ایجاد پایگاه‌های تحقیقاتی در مناطق اکولوژیک کشور توسط وزارت منابع طبیعی وقت، انجام و در سال ۱۳۴۸ همزمان با تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی که با تصویب مجلس شورای ملی وقت ابلاغ شده بود، پایگاه تحقیقاتی استان کردستان با نام "مرکز تحقیقات جنگل‌کاری غرب کشور" در سنندج و در محل باغ زاله که یکی از باغ‌های موجود و قدیمی آن زمان بود، تأسیس شد. در آن زمان کلیه فعالیت‌های تحقیقاتی در زمینه منابع طبیعی در سه استان کردستان، کرمانشاه و لرستان را پوشش می‌داد. بدین

معنی که رئیس مرکز در استان کردستان مستقر و فعالیت‌های تحقیقاتی هر سه استان را مدیریت می‌نمود. در سال ۱۳۶۱ مرکز مزبور، به عنوان "ایستگاه تحقیقات جنگل و مرتع سنندج" تغییر نام یافت. در سال ۱۳۶۸ با هدف انسجام‌بخشی به بخش تحقیقات کشاورزی در استان کردستان از طریق متمرکز نمودن اداره اصلاح و تهیه بذر و نهال و اداره خاک‌شناسی و حاصلخیزی خاک، مرکزی با عنوان "مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی" در استان تشکیل و ادارات مزبور به عنوان بخش‌های تحقیقاتی اصلاح و تهیه نهال و بذر و خاک و آب تحت نظر این مرکز مشغول به فعالیت شدند. در این سال بخش تحقیقات بررسی آفات و بیماری‌های گیاهی نیز در مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کردستان، تشکیل شد. این مجموعه فعالیت خود را تا سال ۱۳۷۱ ادامه داد که با تفکیک وظایف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی دو مرکز تحقیقات مستقل با عناوین "مرکز تحقیقات کشاورزی" (در تشکیلات وزارت کشاورزی) و "مرکز تحقیقات منابع طبیعی و امور دام" (در تشکیلات وزارت جهادسازندگی) فعالیت می‌کردند. به دنبال ادغام وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی در سال ۱۳۸۱، دو مرکز یادشده در سال ۱۳۸۳ ادغام و "مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان کردستان" را شکل دادند. تا پایان سال ۱۳۹۳ این مرکز متشکل از هشت بخش، یک واحد تحقیقاتی اجرایی، دو واحد پشتیبانی و نیز هفت ایستگاه و پایگاه تحقیقاتی با گرایش‌های تخصصی مختلف، در چهار چوب خط‌مشی و برنامه‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، متولی امر تحقیق در زمینه کشاورزی و منابع طبیعی در استان بود و سعی نمود با ارایه نتایج حاصل از این تحقیقات، گامی برای حل معضلات کشاورزی استان بردارد.

مرکز تحقیقات جنگل‌کاری غرب کشور

مهندس سید محمد هاشمی

۱۳۶۳-۱۳۵۹

روسای مرکز تحقیقات کشاورزی کردستان طی سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۸۳

مهندس خالد احمدی

۱۳۸۳-۱۳۸۱

مهندس نادر نجم‌الدینی

۱۳۸۱-۱۳۷۵

مهندس خالد احمدی

۱۳۷۵-۱۳۷۱

روسای مرکز تحقیقات منابع طبیعی و امور دام کردستان طی سال‌های ۱۳۷۱ تا ۱۳۸۳

دکتر محمد خضری

۱۳۷۶-۱۳۸۳

مهندس فرهنگ قصریانی

۱۳۷۱-۱۳۷۶

روسای مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کردستان طی سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۴

دکتر محمدحسین سدری

۱۳۹۳-۱۳۹۴

دکتر بایزید یوسفی

۱۳۹۰-۱۳۹۳

دکتر محمد خضری

۱۳۸۴-۱۳۹۰

مهندس محمد فتاحی

۱۳۸۳-۱۳۸۴

تاریخچه فعالیت‌های آموزشی

در سال ۱۳۵۴ سازمان پیکار با بیسوادی جهت آموزش و ارتقاء سطح فرهنگ و سواد روستائیان، مرکزی تحت عنوان "مرکز آموزش روستائی" در روستای موچش واقع در ۶۰ کیلومتری شهرستان سنندج احداث نمود که در طول دو سال فعالیت خود، دوره‌هایی را در زمینه آموزش زنان روستایی برگزار می‌نمود. در این دوره‌ها که مختص دختران روستایی و تحت عنوان هنرآموزان روستایی و به مدت ۹ ماه برگزار می‌شد، هنرآموزان در خصوص مسائل زنان روستایی از قبیل صنایع دستی، بهداشت و تنظیم جمعیت خانواده، آموزش‌های لازم را می‌دیدند. در سال ۱۳۵۶ با اوج‌گیری تظاهرات مردمی این مرکز توسط نیروی هوابد منطقه تصرف و تا سال ۱۳۶۰ فعالیت‌های آموزشی آن عملاً تعطیل شد. در شهریورماه ۱۳۶۱ بنا به پیشنهاد سازمان آموزش کشاورزی کشور، "مرکز آموزش کشاورزی" در شهرستان سنندج با مستقر شدن در ساختمانی دولتی تحت عنوان کاخ جوانان و با پذیرش ۲۸ نفر دانش آموز روستائی آغاز به کار کرد. در این آموزش‌ها، فراگیران پس از دو سال تحصیل، موفق به دریافت دیپلم کشاورزی می‌شدند، که با توجه به نیاز استان به مدارک موجود اکثر این فارغ‌التحصیلان جذب اداره کل کشاورزی و واحدهای تابعه آن شدند. فعالیت‌های آموزشی مرکز در این دوره، برگزاری چند دوره آموزشی و فارغ‌التحصیلی حدود ۱۱۰ نفر بود. همزمان با فعالیت‌های آموزشی در کاخ جوانان، برای احداث مجتمع آموزشی، قطعه زمینی با استفاده از اعتبارات سازمان آموزش کشاورزی در ۵ کیلومتری جاده

سندج-کرمانشاه با وسعت ۲۲ هکتار خریداری شد. با تلاش و همت مسئولین، نقشه اجرائی طرح احداث مرکز در اراضی مذکور، آماده و جهت اجرا به پیمانکار واگذار شد. آغاز احداث سال ۱۳۶۹ و مدت احداث ۳ سال پیش‌بینی شد، بدلیل روال کند اداری و مالی در تامین هزینه عملیات ساختمانی، تا سال ۱۳۷۸ احداث آن طول کشید. فاز اول این مجتمع در سال ۱۳۷۱ توسط رئیس جمهور وقت، افتتاح شد. دوره جدید فعالیت‌های آموزشی این مرکز با برگزاری کلاسهای آموزشی جهت روستائیان (آموزش بهره‌برداران) و دوره‌های آموزش کارکنان از سال ۱۳۷۱ آغاز شد. در سال ۱۳۷۶ آموزش‌های رسمی مرکز نیز با پذیرش دانش‌آموز در شاخه‌های فنی‌حرفه‌ای و کار دانش از سرگیری شد. در سال ۱۳۸۰ با ادغام دو وزارت جهادسازندگی و وزارت کشاورزی این مرکز به "مجتمع آموزش جهادکشاورزی استان کردستان" تغییر نام داد. و با پذیرش دانشجو از طریق دانشگاه جامع علمی-کاربردی در مقاطع کاردانی و سپس کارشناسی فعالیت آموزش عالی پایه گذاری گردید و این روند تا سال ۱۳۹۴ ادامه داشت و در این زمان با با مصوبه دولت مبنی بر لغو مجوزهای آموزش عالی علمی کاربردی در ارگانه‌های دولتی فعالیت آموزش عالی متوقف گردید. از تیرماه ۱۳۹۴ مرکز آموزش کشاورزی سابق تحت عنوان معاونت آموزشی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی در زمینه آموزش کارکنان وزارت جهاد کشاورزی و آموزش بهره‌برداران بخش کشاورزی و ارائه خدمات آموزشهای رسمی به دانش‌آموختگان سابق و آموزش متوسطه کاردانش و فنی و حرفه‌ای تحت نظر آموزش و پرورش بوسیله ۳ اداره آموزش کارکنان، آموزش بهره‌برداران و آموزشهای رسمی همچنان ادامه فعالیت دارد.

روسای مرکز آموزش کشاورزی کردستان از سال ۱۳۶۴ تا ۱۳۹۴

مهندس محمد صادق نظری

۱۳۷۲-۱۳۸۰

مهندس نظریگی

۱۳۷۲-۱۳۷۲

مهندس محمد امیر عزیزیان

۱۳۶۶-۱۳۷۲

مهندس عزیز دهقان

۱۳۶۴-۱۳۶۶

دکتر بابزید یوسفی

۱۳۹۳-۱۳۹۴

دکتر ناصر مخدوم

۱۳۹۰-۱۳۹۳

مهندس علی اکبر قدیمی

۱۳۸۰-۱۳۹۰

ردیف	نام بخش یا واحد	نام زیربخش	گرایش تخصصی	سال تأسیس
۱	تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری	-	حفاظت خاک، مدیریت آبخیزها، هیدرولوژی، توسعه منابع آب و مهندسی رودخانه	۱۳۷۳
۲	تحقیقات زراعی و باغی	تحقیقات زراعی و باغی	غلات دیم، حبوبات دیم، گیاهان علوفه‌ای آبی و دیم، دانه‌های روغنی آبی و دیم، باغبانی، ذخایر توارثی	۱۳۴۳
		تحقیقات خاک و آب	حاصلخیزی خاک، تغذیه گیاه، آبیاری و فیزیک خاک، تجزیه آزمایشگاهی خاک، آب، گیاه	۱۳۴۸
		تحقیقات گیاه- پزشکی	آفات گیاهی، بیماری‌های گیاهی، علف‌های هرز، کنترل بیولوژیکی، IPM	۱۳۶۴
۳	تحقیقات علوم دامی	تحقیقات دامپزشکی	بیماری‌های دام و طیور و زنبورعسل	۱۳۷۴
		تحقیقات علوم دامی	اصلاح دام، تکنولوژی فرآورده‌های دامی، زنبورعسل، دام و مرتع، تغذیه و فیزیولوژی، مدیریت پرورش بز و گوسفند	۱۳۷۱
۴	تحقیقات جنگل و مرتع	-	جنگل و مرتع، درختان سریع‌الرشد و گیاهان دارویی	۱۳۴۸
۵	تحقیقات اقتصادی و اجتماعی	-	اقتصاد کشاورزی، بررسی مسائل روستایی و اجتماعی	۱۳۸۳
۶	کنترل و گواهی بذر و نهال	-	نظارت برفراوری بذر و نهال گواهی‌شده استان	۱۳۶۱
۷	خدمات فنی و امور پژوهشی	-	پشتیبانی فنی پروژه‌ها، انعکاس و ارائه نتایج پروژه‌ها، تهیه برنامه کار پژوهشی و عملکرد سالیانه مرکز	۱۳۶۸
۸	اطلاع‌رسانی و کتابخانه	-	کتابخانه، وب سایت، نگهداری شبکه و اطلاع‌رسانی	۱۳۶۸
۹	آزمایشگاه‌های تحقیقاتی	-	جنگل و مرتع، زراعی و باغی، علوم دامی، خاک و آب، گیاه پزشکی	-

ردیف	نام ایستگاه	محل ایستگاه	مساحت (هکتار)	گرایش تحقیقاتی و آموزشی
۱	باغ زاله (ستاد مرکز)	سنندج، خیابان پاسداران	۶/۸۸	نهایستان تحقیقاتی (منابع طبیعی و باغبانی)
۲	ایستگاه تحقیقات گریزه	سنندج، جاده کمربندی بهشت محمدی	۵۴/۵	چندمنظوره (باغبانی، منابع طبیعی، گیاهان دارویی و ...)
۳	ایستگاه تحقیقات سارال	جاده سنندج - دیواندره، کیلومتر ۷۰	۲۳۵	چندمنظوره (حبوبات، گندم، علوفه دیم، مرتع و آبخیزداری و ...)
۴	ایستگاه تحقیقات کشاورزی دیم قاملو	جاده سنندج - قروه، کیلومتر ۷۵، روستای قاملو	۱۴۰	غلات و دانه های روغنی دیم
۵	پایگاه تحقیقاتی و آموزشی بز مرخز سارال	جاده سنندج - دیواندره، کیلومتر ۷۰	۱۱	تغذیه، ژنتیک، اصلاح نژاد و مدیریت پرورش و حفاظت بز در معرض خطر انقراض مرخز
۶	قرق تحقیقات مجید آباد قروه	قروه	۱۰	مرتع
۷	پایگاه تحقیقات جنگل گاران	مریوان، کیلومتر ۸ جاده مریوان - سقز	۱۲۰/۷	جنگل شناسی، اکوسیستم، جنگلداری
۸	هرباریوم گیاهی	ایستگاه تحقیقات گریزه	-	آشنایی با گیاهان استان، جمع آوری نمونه های گیاهی و تدوین فلور استان
۹	هنرستان کشاورزی سقز	سقز	۳/۳	تربیت دانش آموز در سطح متوسطه
۱۰	معاونت آموزشی	سنندج	۱۲	بهره گیری از فضاهای اداری، آموزشی، رفاهی و تحقیقاتی
۱۱	گلخانه ها	سنندج	۱۰۰۰ متر مربع	کاربرد تحقیقاتی و آموزشی
۱۲	ایستگاه تحقیقات بز مرخز سقز	۵ کیلومتری شهر سقز	۱۱	از سال ۱۳۹۶ کاربرد آموزشی و تحقیقاتی ندارد.

